

Oglasi, pripisane itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. šalju se napolitacima ili polotacima pošti, bez naznaka u Beči na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno naznačiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Ko list na vrijeme ne primi, neka to javi upravniku u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana naplaćuje „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 897849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokvari. Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mambija. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Stolta 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Travni (Via Crociera br. 1, II. kat).

Izlazi svakog četvrtka o podno. Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju nefrankirani ne primaju. Predplata za poštarijom etoži 10 K u obće, 5 K za seljake na godinu ili K 6—, odn. K 250 na pol godinu. Izvan carovine više poštarina. Plaća i utućuje se u Puli. Pojedini broj etoži 10 h, zaoatani 20 h, koji u Puli, toll izvan iste. Uredništvo i uprava nalazi se u Vlatari Laginja i dr. prije J. Krompnič i dr. (Via Giulia br. 1), kamo neka se napoljuju sva pisma i predplata.

POZIV NA PREDPLATU!

Pozivljamo sve naše cijenjene predplatnike da podmislo predplatu za god. 1908. i obnovu za god. 1909.

Zalibože ima „Naša Sloga“ mnogo i mnogo starih tvrdokornih dužnika koji duguju na predplati za 2, 3, 4, 5 čak 1, 6 godina, te pošto smo vidjeli da takovi dužnici nemaju nikakvog obzira ni prema višestrukim opomenama uprave, ni prema siromaštvu lista, koji se održava jedino od predplata, — uprava je zaključila sve takove dužnike predati u ruke suda. Uredništvo i uprava „Naše Sloga“.

Pripojenje Bosne. - Ujedinjenje Hrvatske?

(Nastavak).

Dr. Tressić-Pavličić

Hrvat iz Dalmacije izrekao je krajan govora. Prigovara tomu što bi imao austrijski parlament i magjarski odlučivati o budućnosti Bosne i Hercegovine bez da se narod tih pokrajina nit saslusa; dočim bi imali odlučivati samo Hrvati i Srbi, koji jedini stanuju u njih. Hoćemo li da se za budućnost odlučuje o njih obzirom na prošlost, onda je za tužvan na prvom mjestu sabor Hrvatske Dalmacije i Slavonije. O povjesti tajpavih Hrvatske na Bosnu i Hercegovinu neće ni govoriti, jer će se to izjesti kod dalnje rasprave, i jer je o njih govorio već Dr. Laginja. Pogledamo li tegu Bosne i Hercegovine vidjet ćemo da i po geografiji spadaju pod Hrvatsku: one su kao usjetečne u Slavoniju, Hrvatsku i Dalmaciju. I s gledišta gospodarsvenoga spadaju one zajedno sa svojom braćom u Hrvatskoj, Dalmaciji i Slavoniji. Monarhija Habsburga, ako hoće da i nadalje postoji kao vevlast; mora računati sa navedenim okolnostima, pa oživiti stari Hrvatsku, tu najstariju dr-

žavu u okviru monarhije Habsburga. Mi žalibože nezanimo da li će to učiniti. Aehrenthal nije do sada pokazao volje za to, kao nit sposobnosti za vođenje vanjske politike. To je pokazno i sa svojim postupkom prema Srbiji i Crnojgiri, k kojih prvoo je spadao nedvojbeno jedan dio pripojenih pokrajina, i gdje živi velik dio naroda koji se arskim imenom naziva.

Čeh prof Sternberg

veli, da hoće da raspravi tri pitanja: prvo, da li je aneksija opravdana, drugo da li se je za to izabralo pravo vrijeme, treće da li je opravdan način kako se je to dogodilo? Jasno ne odgovara na nijedno od tih pitanja. Iztiče osobito, da, ako se hoće suditi iz povjesti na budućnost, neoma se gledati na tursko doba, nego segnuti dalje u prošlost, u dobu naseljenja prisvojena pokrajina po Hrvatih i Srbih, i na državo koje su Hrvati i Srbi stvorili. Pozivom na pragmatičku sankciju koju se u osnovi aneksije istiže, veli, da bi se i sabor Češke imalo pitati prije nego li se obje pod pragmatičku sankciju svode. Dvostruki oblik zakonske osnove, onaj za austrijski i onaj za magjarski parlament, sadržaje u sebi veliku pogibelj za budućnost monarhije.

Profesor dr. Masaryk

jedan od najučtenijih Čeha i u obće zastupnik govorio je o svemu po-malo, kritikovao sve govornike, al nigdje izrekao stalnoga kakvog nazora. Najprije prigovorilo je stilizaciji zakonske osnove. Rekao je pak da smatra način pripojenja Bosne kao neopravdan, kao prekršenje pogodbe, i to pravno, međunarodno i ustavno. Prije pripojenja bi se bilo moralo bar pučanstvo Bosne i Hercegovine saslušati. Pita se za tlm koje zaamenovanje imade pripojenja naročito za česki narod. Na to neodgovoriva izravno. Veli da bi trijalizam bio pogriještan kao što je dualizam i da pitanje monarhije Habsburga nebi trijalizmom riješeno bilo. Mora se doći do federacije pri-

kojoj se manjišom mora zajamčiti njihova prava. Prigovara Redlichu što je govorio o milionih koji da su došli prigodom pripojenja u Beograd, i ministru-predsjedniku koji je izticao novinarsko draženje i velikosrbsku propagandu. To da su već preveć obrabljani argumenti, kojimi se medju ozbiljnim ljudmi nebi smjelo raditi. Završuje da bi se on po svojem obrazloženju morao izjaviti proti prenositi predloga, al da će se uzdržati od glasovanja iz simpatije do Jugoslavena, koji su za pretnosti i kojim želi čim prije ujedlnjenje.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Obćinski izbori u Puli. U subotu je proglašeno po gradskim zidovima, da tko želi imati prepise izbornih lista da to prijavi obćinskom glavarstvu sve do 23 t. m.j., jer prepise podnešene poslije tog dana neće se uzvati. Svaki koji želi imati takav prepis mora položiti 50% od približne cijene, a ostatak će se plātiti kad se listine primu. Dakle napokon možemo kazati, da su na vratim obćinski izbori, koji će se obaviti po novom zakonu. Upozorujemo naše u gradu i okolici, da se već počnu spremati, da nas Talijani ne zasakoše nepripravne. Iz Barbanštine. Pred nekoliko dana primio sam jedan „platežni nalog“ od poreznog ureda u Vodnjanu. Razumije se, u talijanskom jeziku, jer taj porezni ured piše i šalje samo isključivo talijanska pisma. Premda su naši ljudi više puta molili tamošnje činovnike nek se već jednod udovolji našoj želji — to da bi se i naš hrvatski jezik rabio, ali sve naše molbe i pritužbe ostale su dosada bezuspješne. Taj „platežni nalog“ po običaju, nisam htio primiti, već sam na njemu napisao sljedeće:

„Adressat ne prima s valoga: I) jer ja se ne sovem Bergičić već Brčić, i molim da se moje ime ne iskrivljuje. - 2.) jer je pisano u jeziku meni nepoznom — tuđem i kad imadem dužnosti koje i druge narodnosti zemlje, neka mi se dakle prišude i ista prava i povlaetio u ovom slučaju, nek se i hrvatski jezik moj materinski poštiva.“

Njoliko dana iza toga, evo ti opć. teklića, te mi opet uručuje rečeni platežni nalog od poreznog ureda iz Vodnjana. A u isto doba mi kaže i dekret što je dobila općinska delegacija u Raklju radi te stvari:

Dekret glasi: N.ro 1070 G. 16. Dignano addi 24 XII 1908 Alla Delegazione Comunale Castelnuovo.

Coll'invido di voler far intimare al destinatario l'ordine di pagamento qui acciussio e di restituire poi lo scontrino di ricevuta debitamente firmato.

Osservando che la parte non ha il diritto di respingere un ordine di pagamento all'atto d'intimazione. I. R. Ufficio imposte. (sliede podpisi činovnika).

Ovdje dotični činovnik službeno i bezočno lože, jer stranka nije dužna primiti nikakvog spisa pisanog u tuđem jeziku te upućujemo svakoga da svaki spis svakog državnog ureda naprosto odbije, ako nije pisan u našem hrvatskom jeziku. To bi morali činiti obćinska glavarstva i vraćati odmah takove spise, da se kratkim putem stane na put službenoj bezobraznosti talijanskih činovnika.

Javljam Vam lakodjer, da je zemaljski odbor u Poreču, uništio upravno vijeće u Barbanu — jer se sl. odbor prevario

Porečko-puljska biskupija.

(Nastavak).

Za općinu Bal je državna statistika točna. Hvala Bogu! Porezna općina Bal (1735) je doista talijanska sa 100 Hrvata, a druge dvije su hrvatske: Krmed, 257 Hrvata i 3 Talijana, a Golaz čisto hrvatska (96).

Što da kažemo o kanfanurskoj općini, koja nam se dugo vremena otmajala? Tamo je skršeno talijanstvo. Osim dviju poreznih općina (Kanfanar i Rovinjsko selo) sve su ostale čisto hrvatske: Babani (199), Barat (0), Burići (0), Kurili (0), Dobročić (0), Garići (7), Matolanići (0), Morjani (0), Morozini (0), Rojal (11), Sostić (1), Vlatić Ladetić (0), Zorčić (0). Ipak je i tu 218 naših ljudi upisano medju Talijane. Tako povećaje u Istri b o j Talijanci žrno o zrna pogaća. ... Ali zar su Kanfanar Rovinjsko selo talij. porezno općine? Statistika kaže, da su u prvoo 693 Hrvata i 141 Talijanu (k tomu 8 Nijemaca

na kolodvoru!) a u drugooj 698 Hrv. proti 89 Talijana. O Talijanima u Rovinjskom Selu ne treba ni govoriti (Legg Nazionale!), a u Kanfanaru možda ih još danas ima 20%, premda me je jedan ugledan naš posjednik u tom gradiću uvjerjavao, da je tamo samo jedna obitelj talijanska. U Rovinju (općini) su dntako svi Talijani u tom gradu medju sobom tako zkvaceni, te bi se maglo dogoditi, da bude tamo naskoro više Rovinježa nego Talijana, kao što neki vele, da ima Rovinj više diminjaka nego kuća.

U barbanškoj općini svo je naše. Čisto su hrvatske sve podopćine: Belavići, Bičić, Borini, Bratelići, Drigozeći, Glavani, Graničić, Herboki, Hrelji, Juravića Kal, Kosljani, Kučić, Manjldvorci, Mojnica, Orihi, Petehi, Pontlara, Poranjana, Raići (Rakoli), Rakalji (31), Kehtići, Rojničići, Šajini (1). To za čudo priznaje i dr. statistika: tek je u Rakliju našla 31 Talijana, a 1 (slovom jednoga) u Šajinama. U sijetlu općine, u por. općini ima, pruznajemo, Talijana, možda 20% t. 40 glava, a nije razmjer 107 Talijana

proma 91 Hrvata, kako hoće državna statistika.

Né stojimo gore ni u općini svet-vincentkoj. I tamo je sve naš svijet osim gradića. Al dok je barbanska općina naša, ovom odvujek gospodare Talijani. Podopćine Bokordni (3), Pučki (4), Režanci, Smoljani (7), Stokovci, Zabronić naše su posve i posve, a u talijanskom gradiću Svet-Vinčentu koji se ponosno naš Narodni Dom u bilini staroga gospodskoga kaštela, koji se rusi. I u tom gradu nas nešto imo, po statistici u toj por. općini samo 29 Hrvata.

Prvi općički izbori imali bi skrešiti premde talijanstva u toj općini: Družbno skolo (u Smoljanima i Stokovelina), posujilnica i gospodarsko društvo u Narodnom Domu sa svet-vincentiskim prvakom nam prirođu uspjeh u borbi.

U puljskom kotaru preostaje nam još vodnjanska općina, gdje su prilike najnevoljnije. Vanjske podopćine su sve čisto hrvatske, samo je vodnjanska većinom talijanska. Divišići (0), Filipani (0), Jursići (0),

gdje živi naš narodni junacina, Kenica (29), Marčana (21), Orbančić (0), Poruški (0); jedino Vodnjana ima malo naših, po statistici samo 227, a Talijana 5288 uz 29 Nijemaca. Ni u Krnici ni u Marčani noma jednoga pravoga Talijana. U celooj općini iznosi broj Hrvata najmanje 4297 protiv onih 5 tisuća Talijana u gradu. Premda je skoro polovica Hrvata u općini, noma i neće imati još dugo nikakvih prava. Što da oni učine, kad je još danas općina Svet-Vinčent posve u talijanskim rukama, premda ima jedva 15% Talijana?

U puljskom kotaru ima dakle Hrvata u općini: Pula 17 tisuća, Bal 466 proti 1740 Talijana, Kanfanar 3300 (svi osim par desetaka), Rovinj skoro svi Talijani, Barban 3600 (svi osim 4 „neumrtih“ u gradu), Svet-Vinčent osim 4, tisuća Talijana svi naši (oko 2300), Vodnjana skoro polovicu naših. Lascia pur che...!

(Nastavit će se)

u nadi da će barem tim viećem spasiti talijanstvo u Barbanu; da je to vieće za nesreću bilo u talijanskim rukau, i istarski zem. odbor nebi ga bio raspustio, pa makar propala sva občina barbarska. Tako rade talijani i renegati u Istri. Medjutim ne žalimo za ovim viećem, jer je bilo ustanovljeno jedino u gori istaknutu svrhu, a proti našoj volji.

Narodni darovi. Na likovu od građnje zida oko crkve sv. Luke u Rukavu obrđzavanom u Narodnom Družu u Mihovtićim sakupljeno je za Družu na predlog Vjekoslava Kinkole K 670. — Na krsitičkama novorođjenčeta g. Šimuna Srdoča Marinčiča u Matuljima sabrano je medju kumparima na predlog Ivanu Srdoča K 4. Obje svote privili smo od g. Jos. Rubeca u iznosu K 1060.

Pređ. g. Niko Turato, župnik kanonik u Cresu za oprost od čestitanja daruje Družu K 6. — a dječkom pripomoćnom družu u Pazinu K 6.—

Vieć. g. Petar Santič, župnik u Kasteleu šalje za Družu K 1560 sabranih u obitelji Ivana Beakovića.

Današnji istak . . .	K	8600
zadnji istak . . .	K	215.—
ukupno . . .	K	25110

Lošinski kotar:

Obćinski izbori u Cresu — dotično potvrdila općinskih izbora.

Kako smo to javili u posljednjem broju bili su općinski izbori u Cresu potvrđeni za sva tri tijela i to odlukom c. kr. namjješničeva od 7. XII. 1908. br. IX. 41/9—08.

Nikada nijesmo polagali osobite nade u uspjeh utoka s naše strane, jer na žalost znamo, da se za nas u Istri malo mari i da se kod nas i dalje čera stara praksa, po kojoj smo mi u ovoj pokrajini još uvijek inferiorna rasa. Naumismo se ipak malo pozabaviti s odgovorom stiglim nam na naš utok, da i naša javnost upozna poznatu već praksu naših vladinih krugova. Prije nego preteremo točku vladinog odgovora potsjelti ćemo naše čitatelje na poznatu činjenicu t. j. kako se je ono trščanski „Piccolo“ organ i naših creskih liberala, već treći dan iza što predadosmo utok protiv općinskim izborima izrugivao svim navedenim razlozima za uništenje izbornog čina, prikazujući nešto kao ishitreno, drugo kao lažno, a većinom kao smješno. Uvjereni smo, da općinski ured ne smije sve što k njemu stizava postaviti — što no riječ — na veliko zvono, nego da se i on mora držati nekakve uredovane tajne, tim više u ovoj stvari ne li bio smio gosp. načelnik biti tako nespretn, pa ono, što se je njemu vidjelo smješno odmah turiti u svijet, gdje on nije bio pozvan, da u stvari sudi, već političku obliat, od koje su imali barem polagateljji utoka zahtjevati da se čuva uredovna tajna. Priznasmo se brzojavno na c. k. oblast proti ovako ne lijepom postupku, te premda na čekasmo odgovora, dočekasmo ga ipak u odgovoru c. kr. namjješničeva, gdje se ad verbum poprima mijenjanje za sve točke našeg utoka, što ih je zastupao inspirirani dopisnik trščanskog „li Piccolo“. Istina novina je strpljiva pa prima sve što se u nju daje, ali je i ovo nepobitna istina, kakva ćemo vidjeti iz odgovora c. kr. namjješničeva.

K 1. točki. Navodasmo u našem utoku, kako su se u zadnjih 8 dana, dotično kod samog izbornog čina mijenjale izborne listine, premda je to zakonom zabranjeno, te to čini ništenim sav izborni čin (zak. 10. siječnja. 1870. i pok. zak. br. 2), što potvrđuju i decizije vrhovnog sudišta. Na naše navode namjješničevog odgovora: Non si può constatare, che durante gli ultimi otto giorni prima dell'elezione vi fossero state fatte delle rotifiche nelle liste elettorali. Nije se moglo, ali zašto ne to si mo-

zemo misliti! Neka sudi čitatelj, ako nije gornji navod c. kr. namjješničeva u kć. tradiciji s ovim riječima u istom odgovoru: L'obbezione che l'ist. r. giudice, distrettuale sia stato riportato nelle liste elettorali del I. corpo dopo trascorso il termine per la procedura del reclami è fondata, giusta obbezioni parò è priva di importanza non avendo... esercitato il suo diritto di voto. Ovaj stvari treba malo razjasnjenja. Listine za općinske izbore bile su prvi puta u Cresu izložene od 17. XII. do 24. XII. 1907., nu jer općina nije mogla da odgovori na naše reklame u zakonom određenom roku, norale su listine biti ponovno izložene. Drugi su puta bile izložene od dne 28. I. do 5. II. 1908. Općinski su se izbori kod nas proveli jedva 22. srpnja iste godine. Prebrojimo li malo, koliko je sedmica prošlo od 28. I. do 22. VII. 1908. vidjet ćemo, da je izloženja listina do dana izbora prošlo gotovo podpuše 1/2 godine ili 26 sedmica. U dvadeset i pet sedmica mogli su gazde mijenjati i barataiti po izbornim listinama, kako su htjeli, i u tom se ne vidi nikakva djelatnost, jer zakon određuje samo, da se zadnjih 8 dana ne može ništa u listinama mijenjati — bar je tokov mrtvo slovo zakona, a pozitivni smisao zakona morao bi biti, da se samo prva 4 tjedna mogu ispravljati listine to jest u roku određenom za prigovore. U našem slučaju, koje isto namjješničvo pripoznaje kao temeljito, promijena u listinama nastade ne pravodobno, ergo ne zakonito, ali, jer to nije djelovalo na rezultat izbora, nema naš narod nikakva smisla, kako da se zakonitost čina mjeri po rezultatu!

(Nastavit će se.)

Voloski kotar:

„Bratovština hrvatskih ljudi u Istri“ držala je dne 12. o. mj. u dvorani „Delavske škole“ u Kastvu svoju redovitu godišnju skupštinu. Predsjednik g. dekan Ryslavj pozdravlja prisutne i spominje nekoje važnije društvene dogodaje u prošloj godini. Tajnik g. prof. Mate Šepić čita obširno izvješće i svečanu proslavu 60-godišnjice društvenog podpredsjednika g. prof. Vjekoslava Spinčića.

Nakon toga birana su i novi odbor sljedeća gospoda: Predsjednik g. vie. dekan Fran Ryslavj, podpredsjednik g. prof. Vjekoslav Spinčić, tajnik gosp. prof. Mate Šepić, blagajnik g. prof. Jakov Jakac, odbornici g. prof. Fran Franković, g. Anton Ryslavj, g. Ivan Ziganto. U revizionalni odbor: g. Franjo Jelusić, g. Kazimir Jelusić i g. Nikola Zic.

Društvo je prošle godine podijelilo medju siromašne istarske djake K 1588 podpore, te kako je po svojoj svrsi ništa manje potrebno od „Druže“ i „Pazinskog pripomoćnog društva“ to bi bilo uputno, kad bi Bratovštinu podpomagali izdašnije ne samo Hrvati sa kvarterskih otoka i ostale Istre, već i Hrvati iz ostalih hrvatskih krajeva.

Poljana-Veprinas. Odbor Narodne Čistoće u Poljanama pozvije članove na glavnu godišnju skupštinu, koja će se održavati dne 24. t. mj. na 4. sati poslije podne.

Iz Mošćenica. Ženska podružnica sv. Cirila i Metoda obrđzavat će dne 2. veljače 1909. svoju domaću zabavu sa predstavom, deklamacijom, tamburaš. i plesom. Početak zabava u 7 sati na večer. Ulaznica za pojedince 1 K, za članice 50 pa za nečlanice 60 para. Darovi se primaju za zahvalnošću. Odbor se najtoplije poručua za što mnogobrojijji posjet.

Sv. Matej, dne 11. siječnja 1909. Što se može, kad se sprecu za što, pričaju pokazati su, najvrijednijim radnjim. Oni su, najvrijednijim radnjim, dotjerali do toga, da su, ja, ovdje, nekako, ustrojili tamburaško društvo.

Ponajprije za svoju vlastitu zabavu ili razbibrigu počela učiti tamburanje samo dvojica njih. Kasnije se uzbydilo zanimanje u drugima. Kupjili iz svojih vlastitih sredstava tambure, to malo po malo dotjerali do potpunog zbora.

Kako, da i u nama ne pobude zanimanje? Doista bi bila od Boga griehota, a od ljudi sramota.

Na dan „Sv. Tri Kralja“ sakupilo se kita rodoljuba i vrlo im je bio bitak posao, da odaberu prih. odbor za ustrojjenje tamburaškog zbora.

Predsjednikom odbora izabran bi g. Božo Đubrovjć, tajnikom g. Mijo Haidinger — a odbornicima gg. Boniger Fran, Jarda Ivan, Kalčić Josip, Marot Ivan, Michelić Mate, Šaršon Antun Ivančić.

Pročitana su bila jurve sastavljena pravila, koja se ima u najkraćem roku podastrijeti oblasti na potvrdu.

Društvo će se zvati: *„Tamburaško društvo Hlabljani“*. Evo imena izvršujućih članova: Brutonja Vinko, Ivanković Stjepan, Jarda Ivan, braća Marčelja Božo i Josip, Marot Josip, Širola Josip, braća Subanj Josip i Romano, Slosar Pavao, braća Trinajstić Antun, Ivan i Franjo.

Da pokažu svoju spremnost, da pokažu da nije varava nada, koju se u nje postavja, poslije podne isti dan istupili su na javu — uputiv se u 4 mjesne gosti onice, gdje su svojim liepm tamburanjem upravo zadivili prisutne gostove.

Da ih se vidi, da ih se i čuje, u nedjelju dne 10. t. mj. otisao je cijeli zbor sa odborom na čelu u obilježje mjesto Pehlinj, gdje se takodjer pred malo vromena ustrojila čitaonica i tamburaški zbor.

U gostioni g. Blečić Josipa Biskupa odsjeti su, jer je taj sjelo njihovom družu. Tu se tamburalo, pjevalo i nazdravljalo. Više se komada moralo opetovati na obću želju prisutnih gostova, a ponajljepši bili su: „Poputnica“ posvećena dru. Andriji Stangeru, načelniku u Voloskom i polka „Prsti, prsti“.

Izmed domaćih bio je u našem kolu gosp. Šaršon Mate tamošnji predsjednik, gosp. Prebilić Rudolf učitelj i gosp. Jugo Vjekoslav: Na žalost radi nekakvih osobnih razmirica čuli smo, a i u novinama se čita, da bi se sa stanovite strane htjelo da se mlado, a vele potrebno društvo na Pehlinju n zametku zatare. Strahovanje i odvraćanje od društva na dnevnom je redu.

Pehlinj je najizloženija točka Kastavštine, jer je na granici grada Rieke.

Čim se je doznalo, da se na našoj strani kani graditi školu — odmah se na riečkoj strani u neposrednoj blizini u oduđenosti 10—15 časaka uzelo u najam kuću i u nju smjestila škola, sa dva učiteljske sile. K tomu djeca dobivaju odjelo obuću i sva učila badava.

(Nastavit će se.)

Pazinski kotar:

Iz Pazina. U Pazinu umro, je dne 8. siječnja franjevag-lik Homophon Wolf. Bio je, na daleko poznat medju hrvatskim seljacima Istre. Taj je skromni, redovnik, mogao svake godine a osobito ove, kad je Istru stigao, vinaka, kripa, hjednogme našemu seljaku. Bogaavajuć razna, mustorije u Kranjskoj posredovao ja, pri prodavanju vina. Tako u ovo godine gotovo svi seljaci, njegovi znanci, prodali svoje vino. Pozitivnom, redovniku, kilčemo zato: Bog Ti dao duši pokoj!

Božićnica u Sušnjevojci, Dne 6. o. mj. priredilo se ovdješnjim školskoj mladži, božićno drve. Potpisani u imo, školske upravitelje, najvrednijim, zahvaljuju, daravateljima. Ospolita hvata, ide pak blagorodu, gdje M. Bolučević, koja je, mnoga doprinela darom a, i svojim marljivim radom, oko drve, te, je svečanost mnogostejinije ispal, nego bi inače bila. Na za-

lost pako ima se primjetiti, ja pri svemu tomu nije prisustvovala osoba, koja je po svom zvanju i moralno i materijalno pozvana, da u ovom i sličnim slučajevima ne samo sudjeluje, što više — prednjači.

Prijatelj mladeži.

Porečki kotar:

Iz Zamaska nam plaju: Ovdašnju rodoljubnu obitelj g. Matka Maurovića posjeltia je nemila smrt otčevi mu dne 18. o. mj. vrlo čestitu kćerku Ljubicu, prvodojenicu, od sviju čienjicu i ljubljenu. Vriednoj pokojnici podijelu Svevišnji vječni mir i pokoj a njezinoj težko uciviljenoj svojti naše iskreno saučesće.

Perončani za Družu. Prigodom Božićnih blagdani i nove godine sabraše u selu Ferenci kod Vlačine za Družu sv. Cirila i Metoda K 3180, od kojih darovane: 2 K Vika Petrović; po K 120 Ivan Ferenc (Pupij) i supruga, Mate Beaković i supruga; po 1 K: Anton Deklić i supruga, Mate Ferenc, krojci, Pave Beaković, Ivan Bacula pok. Ivana, Antun Grabar pok. Zumarice, Antun Beaković od Ivana (Šimšić), Šime Gortan, postolar, Mate Pilat od Matije; 80 para Anton Vrančić od Jure; 70 para Ivan Deklić sa unučima Markom i Ivanom; 87 para Ivan Beaković p. Ivana i supruga; po 60 para: Ivan Šikan i supruga, Ivan Ferenc (Štipić) i supruga, Ivan Jugovac pok. Ivana i supruga, Ivan Brnobić od Antona; po 50 para: Ivan Ferenc (Pupij), od Ivana sa sestrama Tonkom i Lucijom, Antun Rajković pok. Antona, Bozidar Milanović od Ivana, Zorzi Mekić pok. Mate, Antoi Mekić od Zoržeta, Anton Brnobić od Antona, Josip Baldaš pok. Ivana, Anton Baldaš p. Mata; po 40 para: sinovi Ivana Ferenc (Štipića) Ivan, Ante, Stjepan i Anđeo, Ivan Milanović od Augusta, Libert Radešić od Andrije, Grgr. Radešić pok. Marka, Antun Velić od Antona, Ivan Beaković od Antona (Štipića), Ivan Brnobić od Antona, Ivan Pilat od Mata; po 30 para: Mate Ferenc od Ivana (Pupij) i supruga Ane, Tonka kei Ivana Ferenc (Štipića) i njegove nevjeste Katica i Marica, Ivan Radešić od Andrije; 22 p. Ivan Radešić pok. Mate; po 20 para: Grgr. Ferenc od Ivana (Štipića), Luka Breškić od Luke, Ivan Beaković od Ivana, Josip Beaković pok. Ivana, Anton Velić od Mate, Jure Velić od Stipe, Stipe Velić pok. Stipe, Miho Velić p. Jure, Jure Velić pok. Jure, Mate Velić pokojnog Jure, Marko Velić pokojnog Antona, Marija Mekić žena Antonova, Šime Benedeti iz Cerklade, Ivan Pilat pokojnog Ivana, Marija Pilat pok. Ivana, Ivan Stojnić od Šime, Antun Kramar od Stipe Rukotole, Josip Šepić pok. Ivana, Ivan Radešić pok. Ivana, Mate Radešić od Mate, Zvonimir Vrančić od Antona; 14 para Ivan Mekić od Zoržeta; po 10 para: Katica Beaković žena Pavlova, Josip Ferenc od Ivana (Štipića), Marija Beaković od Ivana, Ivan Velić od Stipana, Marija Velić žena Jurjova, Antun Mekić pokojnog Ivana, Antun Radešić od Mate, Ivko Radešić žena Antonova, Stefanija Pilat, od Mate, Ivana Radešić žena Matova. — Zivili darovateljji i Novac je predan podružnici u Ferencih.

Ovaj liepi primjer rodoljubnih Ferencana trebali bi slediti i ostala mjesta po Istri i otociima.

Razne primorske vesti.

Za savj. istarskog sabora. Jucer su bili pozvani od namjješnika u Tret, predstavnici hrvatsko-slovenska i talijanske strane na dogovor glede aznija zemaljskog sabora i njegovog buduće djelovanja. Glavni svrha je sastanku sporazum stranaka o programnom radu sabora.

Čerezinsko vieće. Jucer se je opet sastalo čerezinsko vieće na zasjedanje. — Kroz parlamentarne praznike ostala

je nepromijenjena, te barunu Bienerthu nije uspjelo da preobrazila ministarstvo u parlamentarno.

Želja Istarskih Hrvata za ujedinjenjem sa Hrvatskom god. 1848. Kada se je god. 1848. austrijski sabor održavao u Kromeržu, za tu palu, su Istri sami Talijanasi, a iz Dalmacije bio je samo jedan nam časnik Božo Pejfanović. Talijanasi su na tom saboru tražili, da se Istra i Dalmacija pridruže talijanskim pokrajinama monarhije najame: Lombardiji i Milanskoj. Proti tomu ustaje Petranović u saboru, a u Dalmaciji i Istri pokrenuta bila nekija, da se protesta proti nepravdnom talijanskom zahtjevu sa predstavkama na taj sabor. Tako je došlo na sabor iz mnogih općina Dalmacije i oteka više presjeda, a stanovnici istarskih općina Kastava, Mošćenice, Vepřince, Lovrana i Voloskog nastavili su i sa tisuću potpisa snabdijeli krepku protestaciju, u kojoj naglašuju, da oni žele biti združeni sa Hrvatskom i Hrvatima. Protestacija je otpravljen i stigla na sabor u Kromerž dana 31. prosinca 1848. Donasamo je u jeziku kako je pisana i kako je bila objavljena u „Dal. Hrv. Slav. Novinama“ i glasi ovako: „Budući smo žitelji Istre još pod Rimljani sa neodgađnjem Panonijom, dakle slavjanskom kasnije i hrvatskom zemljom, a poslije a Ljubljanskom slaveno-ilirskim praviljstvom, napokon pod franceskim vladanjem, koje je interese o og naroda najbolje poznalo, sa rečkim nadzorničtvom bili združeni; zato mislimo, da austrijski sabor odobri, da se i opet sa praviljstvom rečkim sa Hrvatskom i hrvatskim narodom opet združimo i u jedno administrativno telo spojimo i timo svoju heravatsko-slavensku narodnost očuvati i od buntovnih Talijana razlučiti se uzmogemo“.

Talijanske sveučilište. Talijanske novine javljaju iz Beča, da je zakonska osnova o talijanskom fakultetu već gotova. Prema tim informacijama vlada će u izvješću, koje prati zakonsku osnovu, naglasiti provizorni značaj ove zakonske osnovu, po kojoj bi „za sada“ sjedište fakulteta imalo biti u Beču. Iz tog izvješća proizlazilo bi, da vlada namjerava ustrojiti kroz nedaleko vrijeme podpuo sveučilište u Tratu, Nešto slična javlja i „Neues Wiener Abendblatt“.

Talijanske se novine veoma neprijazno izražuju o ovoj vladinoj namjeri, te vele, da će proti njoj u parlamentu izstupiti ne samo Talijani nego i Nemci.

Slovensko sveučilište. U kranjskom saboru je primljen prešni predlog, da se osnuje slovensko sveučilište u Ljubljani. Primljena je rezolucija, u kojoj se pozivlje vlada, da osnuje sveučilište i to najprije teološki i jurđićki fakultet; nadalje je primljena rezolucija, u kojoj se kranjski sabor ograđuje protiv osnutka talijanskog sveučilišta u Tratu. Konačno je primljena rezolucija, u kojoj se izražuje negodovanje nad postupkom zaključka bečkoga sveučilišta na ustrb slovenčkoga djelatva.

Imenovanja u sudstvu. Prislušnici Dr. M. Oršić, M. Nutrizio, Prostet; i Dr. Ciro Nemanić imenovani su sucima (posudraj) prijavili; i to Dr. M. Oršić za Pazin, M. Nutrizio za Labin, Prostet za Poreč i Dr. Ciro Nemanić za Krk.

Francijska Pavlina Lešnik u ujeva Bachman. Mijesta mara bit će 19 godina, što je premijno u Ilirskoj Istri i zakopan na groblju bliznjega Trpova Dr. Franoja Bachmana. Rodom bio je Četvrtog tip je takvim do svoje prerane smrti; ali je ljubio osobito i i hrvatski i slovenski narod medju kojima je bio jednako poslanik. Biva ličnik u Kastvu, prije više od 40 godina, bio je medju ono malo njih što su 1869. osnovali tamonijsku eliaoniju. Od tada patnje njegova ljubav za Kastav i za Kastavsku učeu se mladice koja ljubav dolazi na svjetlo sada kada je njegova udova preudata Lešnik preminula. Gospodja Fra-

ncijca Pavlina Bachman — pod tim imenom bila je poznata i poslie svojeja predudanja — bila je preodbra družica svoga supruga Frana. Bila mu je odana u svemu i svace. Ono je u ljubio, imala je rada i ona. Imali su osmero djece, ali šest im je umrlo još kao mala djeca, a dvojica, već kao mladić i djevojka. Smrt kćeri, liepo nabrždene gospodjice, pospješilo je smrt dra. Frana Bachmana. Poslie njegove smrti ostala je njegova udova posve osamljena. Prem liježe tada samo malo izpod šestdesetih, bilo je ljudi koji su govorili da bi se mogao naći čovjek koj bi ju, ako ne radi nje, radi njezinoga, zaprosio i uzuo. Što dalje to se je manje na to mislilo, i tu misao bilo posve napustilo. Kad iznebuha dođe vjest, da je vjenčana. Kao što se je u istinu u 76. godini dobe svoje sa mladice od 28 godina vjenčala. Bilo je to početkom augusta 1907. Godinu i pet mjeseci bila je udana, i kako se pripovjeda ljubezno življa sa svojim mladim suprugom. Ni go kako je nastajala ovogodišnja zima, ona je kod svojih godina i kod svoje djebljne sve teže disala, te dne 6. o. n. j. izdahnula svoju dobru dušu. Dne 7. bita je sprovedena do župna crkve u Trnovu, pak do groba, uz spomenik svojeja pokojnoga supruga Frana i njihove osmero djece. Potaknućem profesora Vjekoslava Spinčeca, jednoga od najboljih prijatelja ubitelj Bachman, dao je c. kr. bilježnik dru. Znjidariću stan. Našla se je oporuka pokojnice, u kojoj ona, da zadovolji želji svojoj i svoga pokojnoga supruga, pušta sve svoje Bratovščini hrvatskih ljudi u Istri u Kastvu za stipendije učeućem sa mladice iz Kastavacina. Koliko iznaša njezina ostavina, zna se po prillri. Vidit će se kod inventure, gdje će i Bratovščina zastupana biti, i eventualno kasnije, koliko će se naći. Blaga pokojnica bila si je prisvojila rodoljubnoga čuvstovanja po svojem pokojnom suprugu, i dala je u raznih prigodah koju svoticu u rodoljubne i dobrotvorne svrhe. Kao udova Bachman bita je ciele vrijeme predplatnicom „Nashe Sloge“. Bila njoj lahka crna zemljica koja ju pokriva i. Slava suprugu Franu i Francijci Pavlini Bachman ujedno sa njihovim porodom!

Želudcane kapljice
prije zvanu i poznate pod imenom
Markove kapljice

medicinsko protiv slabosti želudca, imenito proti pomalkanju teka za jelo, proti grizu i grčevima u želudcu i trumbu, proti nadutošci od vjetрова. Poslije teškog mastnog ili preobilnog jela podupiru naravanu probavu, i tučet 4 K., 5 tučeta 12 K. 10 tučeta 22 K., franke poslavljeno sa svaka pošta.
Medina izvollie mi poslati još 12 boćica želudcane kapljice. Je mi nudićno trebaju pošta na meni upravo endotvoru. Božo Pazić, Karlov stari.
Medina pošalje mi jedan tučet kapljice pošta. Pošta sam, izvoren, već kod pojedinih narudba da dođoju izvratno, te ću svakom zgodno lele molim prijateljima preporučiti. — Ovakovili dopise, koje se može: sv. orđie naraviti: množaju još mnogo; te stoji svakome na svjd.
Ove kapljice pripravlje samo Gradska ljekarna u Zagrebu; pak tako: traba kod: narudbe poslati jedno po, adyggg.

Gradska ljekarna Zagreb.
palang trg 27. Marka 20.
POZOR! *Te pošalje upravi lista 60 para; dobiti će hranu dar, osobito prihlađan sa mladice. — Pokurite se dok je na dobi, nego vam biti žal!*

SVI U KROJAČKI SALON ZOVICA!!

Trgovina manufakturne robe
i krojački salon

MARKO ZOVIĆ - PAZIN

Skladište odijela modernog kroja i sukna, kao i samog sukna za muške i ženske uz tvorničke cijene.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu. Skladište šivaćih strojeva

osam-godišnja garancija.

BRZA, TOČNA I SOLIDNA POSLUGA.

Teletine ili govedine l.a
dnevno svježe, zadnji kraj, 9 funti = 4½, kg. elato, kruna 3-75.

Plavi mak, najprije vrati, krupnih zrna, suh pomno čistćen, 5 kg.; u vrećama kao uzorak K 2-70.

CHR. JAGOLNIZER,
Podwolozycka (i Oesterr. No. 24.)

Jeftino česko PERJE

za krevete

5 kg. novo čihano K 9-60, bolja K 12-
biele pahuljice čihane, 18" — " 24" —
kao snieg biele pahu.

Ulice čihane . . . 30" — " 36" —
razašilje se franko pouzećem.

Zamjenjuje se i prima natrag uz naknadu tovar. troška.

BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Caska.

Soboslikar
VLADIMIR VOJSKA

PULA — Via Sergia, 59.

Preporuča se p. n. općinstvu grada Pule i okolice za soboslikarske i ličilarske radnje.
Izradba moderna, ukusna i trajna.
Cijene umjerene.

POZORI!

— 50.000 para postola. —
4 para postola samo za K 7-—

Radi obustave plaćanja više velikih tvornica pristigla sum veliku zalihu postola razpucani duboko ispod tvorničke cijena. Radi toga prodajem svakomu 2 para postola za gospodu i 2 para za gospodju na podvez, amedje ili crna koža, su jako sasitim podplatom, najnovije mode. Velićina po broju.

Sva 4 para stoje samo K 7-—
Razašilje pouzećem

S. Korngold, trgovina postola
KRAKOV broj 19.

Promjena dozvoljena a na zahtjev vraćam i novac.

Pozor! Pozor!

50.000 para cipela.
4 para cipela samo za K 7-—

Radi obustave plaćanja nekotjih većih tvornica, ovlrašten sam jednu ovedu zalihu cipela izpod cijene. — Svakomu čovjku šaljem 2 para mužkih i 2 para ženskih cipela na vrbcu iz crne ili žute kože sa čvrstim poplatima, moderne i elegantne mode točno po pripisanoj mjeri.

Sva 4 para stoje samo K 7-—
Razašilje pouzećem

L. Zwelg's Schuh-Export
KRAKOV broj 95.

Promjena dozvoljena, a na zahtjev vraćam i novac.

SVI ONI BOLESTNI

keji nemaju apetita za jesti, koji trpe na slaboj probavi, zatvorenju, žgaravici, nadimanju, prekomjernom stvaranju kiseline u želudcu, glavobolji, grčovima, pijudj izvrsatne „Želudcane kapljice“

Ijekarne k' „Sv. Ćirilu i Metodiu“ u Pazinu,
povraćaju narušenom zdravlju prijašnju jakost i svježinu. . .
CIJENA: 6 boćica 2 K-60 fil.; 12 boćica 4 K-80 fil.

SVIM ONIM

keji trpe na: kašljju, plućnom kataru, čekom dihanju, slabosti, bledoci, preporuča se izvrstno bakalarevo ulje pripravljeno sa željezom. Isto je tako ugodno pripravljeno, da ga i najosjetljiviji bolestnik, piti može.

Olena jednog boć 2 Krune.
Osobite se preporuča za malu djecu.

Ovi ovdje navedeni lijekovi dobivaju se samo u Ijekarni k' „Sv. Ćirilu i Metodiu“ u Pazinu, (Istra); te se razkušlje ili pouzećem — ili nekog no, novac, unapred, pošalje.

Naputak uporabe prilozen je u svakoj staklenici.

Ista Ijekarna preporuča svoje bogato skladište ljekarničkih specijalitetova, mineralnih voda, svakih vrstii ovojia: t: d.

